

УКРАЇНА ТА ЄС: ПРОБЛЕМИ, НАСЛІДКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СПІВРОБІТНИЦТВА

асист. Костюченко Н.М., студент Коваль М.В.

На сьогодні співробітництво з Європейським Союзом є одним із головних пріоритетів зовнішньоекономічної політики України, а європейська інтеграція і членство в Європейському Союзі (ЄС) є стратегічною метою України.

Першим кроком до налагодження зв'язків ЄС з Україною стало підписання у Люксембурзі 16 червня 1994 року Угоди про партнерство та співробітництво, що заклало міцну правову основу для розвитку всіх форм співробітництва. У вересні 1997 року був проведений перший самміт «Україна – ЄС», на якому керівництво української держави виступило з новими пропозиціями стосовно розвитку відносин між Україною та ЄС.

Найбільш розвиненим і перспективним напрямком співробітництва є Україна та ЄС на сьогодні є торгівля. Зовнішньо торгівельний обіг між Україною та країнами ЄС, який за 2008 рік склав 6,1 млрд. дол. США, що на 2,5 млрд. дол. США більше ніж за попередній рік. Частка ЄС в загальній структурі зовнішньо торгівельного обігу України складає 34%, в той же час українська продукція в зовнішньо торгівельному обігу ЄС займає менше 1% (0,5%). Україна поки що не зайняла належного місця, як торгівельний партнер ЄС. Це зумовлено, передусім, неефективною структурою українського експорту, та недостатніми темпами реструктуризації національного виробництва. В експорті України до країн ЄС домінують поставки мінеральних продуктів (25% від загального експорту до країн ЄС), неблагородних металів та виробів з них (24,9%), текстилю та текстильних виробів (11,3%), меншою мірою машин, устаткування та механізмів (8,6%). Експорт 2008 року склав 3,4 млрд. дол. США (або 31,1% від загального експорту сільськогосподарської продукції України), що більше на 1,4 млрд. дол. США або 72% ніж в 2007 році.

Можна навести наступні аргументи на користь розвитку відносин між Україною та ЄС. По-перше: співробітництво України з ЄС необхідне для технічного оновлення українського виробництва. По-друге: вихід на європейський ринок дозволить конкурувати з іншими країнами, що надасть можливість Україні вийти на міжнародний ринок і скласти гідну конкуренцію країнам світу. По-третє: можливість зростання кількості робочих місць. По-четверте: саме на європейському фінансовому ринку Україна зможе мобілізувати кошти, необхідні для забезпечення макроекономічної стабільності. По-п'яте: співробітництво з ЄС впливає на більш раціональний розподіл ресурсів, підвищення ефективності

економічних процесів. По-шосте: економічний потенціал ЄС та динаміка його розвитку дають можливість знайти великий ринок збуту виробів та джерело задоволення потреб України в найрізноманітніших споживчих та інвестиційних товарах. По-сьоме: торгівля з ЄС є важливим джерелом надходження вільно конвертованої валюти, дозволяє обмежувати бартер. По-восьме: Європейський Союз є невичерпним джерелом досвіду функціонування ринкової соціально зорієнтованої економіки та державного регулювання економічних процесів.

Основними умовами та напрямками інтеграційного процесу мають стати: 1) адаптація законодавства України до законодавства ЄС; 2) економічна інтеграція та розвиток торговельних відносин між Україною і ЄС; 3) політична консолідація на зміцнення демократії; 4) адаптація соціальної політики до стандартів ЄС; 5) культурно-освітня і науково-технічна інтеграція; 6) галузева співпраця; 7) співробітництво у галузі охорони довкілля.

Перепонами на шляху вступу України до ЄС є наступне: корпоративна закритість системи державного управління, високий рівень корупції, політичні проблеми, що викликають критику Ради Європи. Така ситуація виникла в результаті цілого ряду факторів, а саме: 1) в Україні тільки розвертається процес визначення того, які фірми і товари повинні формувати зовнішній-торгівельний профіль країни в довгостроковому періоді; 2) економічна криза призупиняє вихід на світовий і європейський ринок; 3) інтеграція України в економіку ЄС також призупиняється структурою виробництва, що залишилася від СРСР; 4) в Україні на сьогодні немає високотехнологічного виробництва на основних підприємствах країни.; 5) ЄС достатньо насичений товарами з низьким ступенем обробки. Тому саме традиційне машинобудування дозволить затвердитися Україні на ринку ЄС, як виробнику складної продукції; 6) Україна немає стабільної інвестиційної підтримки.

Таким чином, європейська інтеграція для України – це спосіб побудови економічно розвинутої та демократичної держави, зміцнення позицій у світовій системі міжнародних відносин. Це шлях модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентної спроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки, насамперед на ринок ЄС.

Проте для досягнення поставленої мети вступ до ЄС повинен бути не тільки політичною волею, але й свідомим вибором суспільства в цілому. Задля досягнення цієї мети необхідне проведення роз'яснювальної роботи з громадянами. Крім того, необхідно знайти переконливі аргументи двосторонньої співпраці України та ЄС.